A°. 1852. N°. 2[illegible]

Opregte *Zaturdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 13 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 10 November.

[*Uit bijzondere berigten.*] Het blijkt, dat de hertog *van Leuchtenberg* niet den 5den, zoo als ten onregte is gemeld, maar reeds den eersten November te Petersburg is overleden. Zijn lijk zal in de R. K. Kerk van S. Johannes worden bijgezet, en de Keizer zal, benevens de Grootvorsten, den lijkstoet te paard volgen.

In een onzer provinciale bladen is verzekerd, dat niet minder dan vier pruissische legercorpsen, het Pommersche, Posensche, Westphaalsche en Rijnsche, marschvaardig zouden worden gemaakt, om aan den Rijn te worden vereenigd. Dit gerucht is allezins ongegrond. Het ontbreekt hier te lande evenmin als in Engeland aan lieden, die steeds de allarmtrompet steken en een aanstaanden oorlog met het hersteld wordende fransche Keizerrijk als onvermijdelijk doen voorkomen. Dit wordt van verschillende zijden afgekeurd, vermits het behoud van den vrede, met het oog op de wijze, op welke zich het Hoofd der fransche Regering tot dus verre heeft gedragen, geenszins onder de onmogelijkheden behoort, en indien een oorlog mogt uitbreken, men geene duitsche mogendheid onvoorbereid zoude vinden. Men spreekt van een te houden Vorsten-congres in Europa. Indien daaraan gedacht kan worden, zal het gewisselijk plaats hebben in het belang van het behoud van den vrede.

Heden worden de leden der Eerste-Kamer verkozen en wel, ingevolge het door den Koning daartoe uitgevaardigde kies-reglement. Ten platten lande zullen daartoe in door Z. M. aangewezen districten, en wel door de 30 hoogst belaste ingezetenen in elk district, 90 leden worden benoemd; — in de grootste steden door de Gemeenteraden 30. De keus van de stad Berlijn is reeds bekend, en uitgebragt op drie personen, waaronder de evangelische bisschop *Neander*, die allezins tot de behoudende partij behooren. Het derde district van Brandenburg heeft mede drie leden van de behoudende partij benoemd, waaronder de bekwame voorvechter van de regten der ridderschap, de hoogleeraar *Stahl*, is. Behalve dezen behoort geen hunner tot dit gedeelte der behoudende partij, welke zich de echt-pruissische noemt. Den 28sten komt de pruissische Wetgevende Kamer bijeen.

FRANKFORT, 10 November.

Op den dag, op welken de beruchte *Robert Blum* in Weenen het tegen hem gevelde doodvonnis heeft ondergaan, is aan een der boomen op de Bornheimer-heide een zwart en rood vaandel vastgehecht, en wel zoo hoog, dat het der politie moeite heeft gekost, om het weg te nemen. Des avonds hebben de democraten in den tuin van *Encke* een gastmaal, ter gedachtenis aan *R. Blum*, aangerigt, waaraan een paar honderd aanhangers hunner partij, behalve de talrijke aanschouwers, hebben deel genomen. De voorzitter was *Hadermann*, en dat het geenszins aan redevoeringen, feestdronken en toepasselijke gezangen heeft ontbroken, behoeft geene vermelding.

VAN DEN RIJN, 11 November.

De Grootvorst troon-opvolger van Rusland en zijne gemalin zijn den 7den in Venetie aangekomen en zeer luisterrijk ontvangen. Het St. Marcus-plein is te hunner eere geïllumineerd geworden. HH. KK. HH. zouden echter die stad spoedig weder verlaten, ten einde zich naar Weenen te begeven.

Men beklaagt zich in Triest zeer ernstig over de ongunstige gevolgen van de mededinging der noordduitsche en nederlandsche havens in het handels-verkeer, en men schrijft dit grootendeels toe aan de nog altijd gebrekkige middelen van gemeenschap van de genoemde koopstad met de hoofdstad Weenen.

— In Denemarken bestaat eene partij, die zich verklaart tegen de regeling van de troon-opvolging, zooals die laatstelijk, door de mogenheden goedgekeurd, aan den Rijksdag is voorgesteld.

— Uit Geneve wordt gemeld, dat de nederlandsche bezending, welke zich naar Florence heeft begeven in het belang van de veroordeelde *Madiai's*, aldaar niet te laat is aangekomen, gelijk ten onregte in de fransche dagbladen is opgegeven, maar nog in tijds, om aan het belangrijkste werk der zending deel te kunnen nemen.

PARIJS, 12 November.

De prefecten beginnen zich thans reeds bezig te houden met het doen van aankondigingen, het zenden van circulaires en het verder verordenen van al zoodanige maatregelen, als kunnen strekken om de volksmenigte aantesporen tot deelneming aan de stemming, die op den 21sten dezer is bepaald.

Reeds is men begonnen met het in orde brengen der kiezerslijsten. De Regering heeft de plaatselijke overheden aangeschreven, om vooral hare aandacht te vestigen op twee punten, namelijk op de behoorlijke inschrijving der regthebbenden en op het doorhalen der namen van diegenen, welke, hetzij wegens overlijden, hetzij wegens verandering van woonplaats, of om andere reden, niet meer op de lijsten behooren te worden gebragt. De Regering acht het vooral van belang, dat voor het een en ander behoorlijk worde gezorgd, omdat het thans blijkt, dat de naauwkeurigheid der kiezers-lijsten vroeger nogal te wenschen heeft overgelaten, waarvan het onmiddelijke gevolg is geweest, dat het getal der kiesbevoegden, die hebben geweigerd om aan de stemming deeltenemen, grooter is opgegeven, dan het indedaad was.

Het algemeene zeggen is, dat de tegenstanders van Prins *Lodewijk Napoleon* en van de invoering van den keizerlijken regeringsvorm voor het grootste gedeelte zich zullen onthouden van medetestemmen. Het wordt echter voor niet onmogelijk gehouden, dat op den laatsten dag der stemming nog verschil van gevoelen in dit opzigt onder de oppositie zal ontstaan.

De zonderlingste omstandigheid is en blijft echter steeds de merkwaardige onverschilligheid, waarmede de groote menigte getuige is van de gewigtige verandering van den regeringsvorm, welke thans is voorbereid. Nergens worden sporen van onrust of ontevredenheid waargenomen. De oppositie zal minder bestaan in het bieden van eenen dadelijken tegenstand, dan wel in het niet ondersteunen der door de bewindslieden verordende maatregelen: doch daarentegen bespeurt men ook niet die nationale geestdrift, welke aan de vroegere Regeringen dikwerf ten deel viel van de zijde der opgewondene volksmenigte. Vooral in de steden gaat ieder zijnen gewonen gang, zonder zich veel te bekommeren over hetgeen in de hoogere staatkundige kringen voorvalt. De landlieden zijn, na den Prins-Voorzitter op zijnen togt met opgewondenheid te hebben begroet, naar hunne woningen teruggekeerd, onder de verklaring, dat waarschijnlijk thans alles in orde was en men de toekomst gerust kon te gemoet gaan, want dat het Keizerrijk zou worden hersteld. Alleen in de hooge diplomatieke en administrative kringen heerschen leven en beweging. Schijnbaar is men daar zeer tevreden met de wending, die de zaken hebben genomen, waartoe dan ook, naar men algemeen vermeent, allezins redenen aanwezig zijn. Er bestaat voor het oogenblik bij de bewindslieden en hunne aanhangers slechts ééne vrees, deze namelijk, dat het cijfer der stemmen, welke op 21 November zullen worden uitgebragt, minder hoog zal zijn dan in December van het vorige jaar.

Het Senaats-besluit, 't welk aan het oordeel des volks zal worden onderworpen, wijzigt, zooals men weet, de Constitutie alleen wat de bepalingen betreffende het uitvoerende gezag aangaat. Men houdt zich hier te lande inmiddels overtuigd, dat nog andere, meer of minder belangrijke veranderingen in de Constitutie zullen worden gemaakt, nadat de Prins als Keizer zal zijn uitgeroepen, en dat al deze veranderingen door besluiten van den Senaat zullen worden ingevoerd, zonder dat de tusschenkomst van het volk verder zal worden ingeroepen.

Het is in de gegevene omstandigheden niet onbelangrijk, nategaan welke hooge personen, naar luid van het Senaats-besluit van 7 November jl., door den Prins-Voorzitter zullen kunnen worden aangenomen, ten einde na hem de keizerlijke waardigheid te bekleeden. *Joseph Bonaparte*, de broeder des Keizers, heeft geene zonen nagelaten, en de aanstaande Keizer bezit geene broeders. De zonen van *Lucien* en *Jérôme Bonaparte* zullen alzoo, mitsgaders *Jerôme* zelf, bevoegd zijn om te worden aangenomen.

De zonen uit het tweede huwelijk van *Lucien Bonaparte* zijn: *Charles Lucien*, prins *van Canino* (de voormalige voorzitter der romeinsche Constituerende Vergadering), oud 49 jaren; — *Louis-Lucien*, oud 39 jaren: — *Pierre*, oud 37 jaren, — en *Antoine*, oud 36 jaren.

De zonen uit het tweede huwelijk van prins *Jerôme Bonaparte* zijn: *Jerôme Napoleon*, oud 38 jaren, en *Napoleon Joseph*, oud 30 jaren.

Nog zullen kunnen worden aangenomen de zonen van den prins *van Canino* voornoemd, zijnde: *Joseph Lucien*, prins *van Musignano*, oud 28 jaren; — *Lucien Louis*, oud 24 jaren, en *Napoleon Jacques*, oud 13 jaren.

Behalve deze prinsen, bestaat de keizerlijke familie nog uit de prinses *Zenaïde Charlotte*, oudste dochter van *Joseph*, den broeder des Keizers, gehuwd met den prins *van Canino*; — drie dochters van *Lucien*, namelijk: *Laetitia*, gehuwd met den heer *Wise*, een katholiek lid van het engelsche Parlement; *Constance*, kloosterlinge in een geestelijk gesticht te Rome; *Jeanne*, gehuwd met den markies *Honorate*; — prinses *Mathilde*, dochter van den maarschalk *Jerôme*; — vijf dochters van den prins *van Canino*. — De toestand der 21 personen, uit welke de keizerlijke familie bestaat, zal door een Senaats-besluit worden geregeld. De ongehuwden mogen, zoo als is gemeld, niet in den echt treden zonder magtiging des Keizers.

Nog zijn aan de familie *Bonaparte* vermaagschapt: prinses *Napoleon Bacchiochi*, dochter van *Elisa*, zuster des Keizers, en gehuwd met graaf *Camerata*; — de kinderen van *Caroline*, zuster des Keizers, die met *Murat* gehuwd is geweest; — prins *Lucien Murat*; — prinses *Laetitia Murat*, gehuwd met graaf *Pepoli*; — prinses *Louise Caroline Murat*, gehuwd met graaf *Rasponi*, en eindelijk verscheidene kinderen van prins *Murat*, onder welke mevr. *de Chassiria* en hare zonen.

Het behoeft te naauwernood vermelding, dat de civiele lijst voor al deze personen verschijnlijk een vrij hoog cijfer zal beloopen. De bevolking schijnt zich ook daarover in 't minst niet te bekommeren.

— Men heeft hier berigten uit de Levant ontvangen, waarin voorkomt, dat de turksche Regering geenszins ingenomen is met het voornemen, om *Abd-el-Kader* eene verblijfplaats aantewijzen, hetzij in de stad Brussa, hetzij in eenige andere turksche stad. In geen geval zou de genoemde Regering eene verbindtenis willen aangaan, betreffende het houden van toezigt op den Emir.

— In Mantua is dezer dagen een geheim genootschap ontdekt. Het schijnt, dat het geregtelijke onderzoek nogal belangrijke zaken aan het licht heeft gebragt, en aanleiding heeft gegeven, dat in Venetie, Pavia, Bologna en elders verdachte lieden in verzekerde bewaring zijn gesteld.

— Tot dus ver heeft men niets zekers vernomen, aangaande de oproeping der spaansche Cortes. Naar luid der te Madrid uitkomende dagbladen, werd op den 5den dezer het besluit der oproeping spoedig te gemoet gezien, doch was het nog onzeker, of de Cortes op 1, dan wel op 15 December zouden bijeenkomen.

LONDEN, 10 November ('s avonds).

Terwijl de gewone stoompaket van de Kaap de Goede Hoop eerstdaags met latere berigten hier te lande verwacht wordt, zijn met een zeilschip tijdingen uit de Kaapstad van 11 September ontvangen. Daaruit blijkt, dat in den staat van zaken aan de grenzen nog geene verandering gekomen was. Er hadden slechts eenige schermutselingen plaats gehad, die ten nadeele des vijands uitgevallen waren. De talrijke stroopbenden der Kaffers en Hottentotten zetteden hare rooverijen voort. Uit de laatste tijdingen van het hoofdkwartier te King William's-town was nu gebleken, dat de reden, waarom de gouverneur-generaal *Cathcart* onlangs zoo spoedig uit het vijandelijke land aan gene zijde van de Keij-rivier teruggekomen was, hierin was gelegen, dat hij daar niet genoeg voedsel voor de paarden zijner ruiterij kon vinden. Men sprak nu van eene eerlang te ondernemen groote expeditie tegen de in de Waterkloof gelegerde vijanden.

— Het stoffelijk overschot van den hertog *van Wellington* wordt heden, met een bijzonderen trein, over den spoorweg van Dover herwaarts overgebragt, om in eene daartoe gereedgemaakte zaal van Chelsea-hospitaal op een dusgenaamd parade-bed geplaatst te worden. — Gisteren hebben de bewoners der omstreken van Walmer-castle verlof bekomen, om het lijk in dat kasteel te aanschouwen, en in grooten getale hebben zij daarvan gebruik gemaakt.

Morgen zal H. M. de Koningin, vergezeld van Z. K. H. Prins *Albert* en hare beide oudste kinderen, Chelsea-hospitaal bezoeken, ten blijke van haren eerbied voor de nagedachtenis van den ontslapen veldheer. Ook zal H. M. een gedeelte van den eersten dag, waarop het lijk in dat gebouw op het parade-bed zal liggen, daar tegenwoordig zijn.

Onder de bijzonderheden van de toebereidselen voor de lijkplegtigheid ter eere van den hertog, die bij het publiek veel belangstelling inboezemen, is vooral deze, of zekere vlaggen en andere zegeteekenen, welke in Chelsea-hospitaal bewaard worden, en welke aan vreemdelingen, bepaaldelijk aan de Franschen, aanstoot zouden kunnen geven, ter gelegenheid van het tentoonleggen van het lijk des hertogs, van daar weggenomen, of in dier voege verplaatst zouden worden, dat zij weinig of niet zigtbaar zouden zijn. Met veel nadruk verklaart zich heden onze *Times* tegen dergelijken maatregel. Dat blad meent, dat het wegnemen van die zegeteekenen voor de nagedachtenis des grooten veldheers beleedigend, en voor geheel de britsche natie eene schande zou wezen. „Wat (zegt het) hebben wij te maken met de vreemdelingen en met hunne ligtgeraaktheid? Of welke andere natie in Europa heeft ooit zoo iets gedaan bij eenige militaire of andere plegtigheid. Gewis hebben onze fransche naburen het overschot van den waren *Napoleon* niet in stilte bijgezet in het Hôtel der Invaliden, zonder herinneringen aan zijne krijgsbedrijven te verlevendigen. Zij hebben zich daarbij niet bekreund over de gevoelens, die bij Oostenrijk en Pruissen konden opgewekt worden. — Zouden wij, die niets liever verlangen, dan in vrede te leven met geheel de wereld, onze vlaggen moeten verbergen, als wij den man ten grave brengen, die in de dagen van groot gevaar de wereld bevrijdde van het militaire despotismus!"

De bezorgheid van de *Times* in dit opzigt is, zoo als nader blijkt, ongegrond. Het ministeriële avondblad verkondigt heden, — niet zonder scherpe afkeuring van den twijfel, dien de *Times* voedde aangaande de vaderlandsche gezindheid onzer bewindslieden, — dat de adelaars en de voornaamste vlaggen, welke de door den hertog *van Wellington* behaalde overwinningen herinneren, nog op hunne gewone plaats in Chelsea-hospitaal aanwezig zijn: — dat de vlaggen, die in de groote zaal waren, slechts tijdelijk weggenomen zijn, omdat dit noodig was voor het behangen van die zaal met rouwlaken, en dat zij tentoongesteld zullen worden in de vestibule, welke die zaal van de kapel afscheidt en welke insgelijks met zwart behangen zal worden: — dat de kapel zelve geopend zal wezen, zoodat de bezoekers al de voorname zegeteekenen zullen kunnen zien, welke in het bewuste gebouw bewaard worden. Het ministeriële blad voegt er bij, dat al deze beschikkingen reeds voor lang bepaald zijn, en dat er dus niet aan gedacht kan worden, dat de ministers daartoe bewogen zijn door de aansporingen van de *Times*.

— Omstreeks 300 duitsche uitgewekenen hebben gisteren hier ter stede gezamenlijk den dag herdacht, waarop *Robert Blum* te Weenen, na de vermeestering van die stad door de keizerlijke troepen, gefusilleerd is.

— De Hertog van Parma heeft den 27sten October een besluit uitgevaardigd, waarbij verboden wordt, kinderen te stellen onder het opzigt, de zorg of voogdij van lieden, welke er hun bedrijf van maken, om aan hun toevertrouwde kinderen naar vreemde landen te brengen, ten einde daardoor op de eene of andere wijze voordeel of winst te behalen. Om de naleving van dit verbod te verzekeren, zullen voortaan geene reispassen voor kinderen afgegeven worden, dan aan de ouders zelven. De personen, welke thans in het buitenland aan hen toevertrouwde minderjarigen onder hun gezag hebben, zullen die binnen zes maanden in Parma moeten terugbrengen, op straffe van sequestratie hunner goederen tot dat zij terugkomen, onverminderd de straffen, die zij bovendien beloopen mogten hebben volgens de bestaande wetten. Buitendien i

bepaald, dat de personen, welke kinderen afgeven om ze naar vreemde landen te voeren, of welke kinderen daartoe aannemen, gestraft zullen worden met gevangenis, ten hoogste van een jaar, en met geldboete, ten hoogste van 1000 fr.

— Gisteren (dingsdag) ochtend, omstreeks 4 ure à half 5, is eene vrij sterke aardbeving gevoeld te Dublin, alsmede te Liverpool, Manchester, Shrewsbury en andere plaatsen in die rigting.

— Uit de officiële staten van de handels-beweging in de maand, die den 10den October j.l. geëindigd is, blijkt, dat de uitvoer van britsche voortbrengselen in dat tijdvak dien van dezelfde maand des vorigen jaars heeft overtroffen met eene waarde van 1,035,298 p. st. De invoeren leveren eenige vermindering op voor zoo veel betreft cacao, koffij, meel, levend vee, suiker, wijn; daarentegen eene vermeerdering voor fruit, haver, peper, rijst, zaden, gebrande wateren, thee, tabak, tarwe, enz. De invoer van aardappelen uit het buitenland heeft in de bedoelde maand bedragen 36,803 centenaars; in hetzelfde tijdvak van 1851 had de invoer van dat artikel slechts 10,125 beloopen. Onder de handels-artikelen, welker invoer en gebruik aanmerkelijk zijn toegenomen, behoort ook opium. Daarvan zijn in de laatste maand ingevoerd 23,863 ponden, terwijl in dezelfde maand van 1851 slechts 14,340 p. werden ingevoerd.

BRUSSEL, 11 November.

De Gedeputeerden hebben de voordragt voor de vernieuwing van de wet van 1816, tegen het beleedigen van vreemde Souvereinen, met veel kalmte aangehoord. Men heeft niet onopgemerkt gelaten, dat de bepalingen dezer voordragt nog scherper zijn, dan die van het genoemde jaar, welke destijds reeds zooveel tegenspraak hebben gevonden. Naar men verzekert, zullen de voornaamste redenaars van de vrijzinnige partij er zich tegen verklaren, en zal de voordragt ook tegenstand vinden bij sommige clericalen; maar laat het zich aanzien, dat de meerderheid der Vergadering, bevroedende, dat men in de tegenwoordige omstandigheden de hoogste omzigtigheid moet in acht nemen, en daar, waar zulks noodwendig gevorderd wordt, toegeeflijkheid betoonen, de wet zal aannemen. Men meent, dat de heer *Dumortier* zoowel, als de heer *Rogier*, de wet zal bestrijden. In verschillende dagbladen wordt zij reeds met hevigheid veroordeeld, en vrij algemeen verwacht men, dat, als op deze wijze inbreuk zal zijn gemaakt op de vrijheid der drukpers, zooals die thans hier te lande bestaat, eerlang nog andere vrijheden zullen worden ingekort.

De Gedeputeerden hebben de wet, waarbij het maken van den spoorweg van Antwerpen naar de nederlandsche grenzen, in de rigting van Rotterdam, aan den heer *Gihoul* wordt veroorloofd, eenstemmig aangenomen.

— Men beweert, dat op den maaltijd, ter gelegenheid van de inwijding van den nieuw benoemden bisschop van Luik, de feestdronk ter eere van den Paus die des Konings is voorafgegaan.

'S GRAVENHAGE, 12 November.

Bij besluit van 11 November heeft Z. M. goedgevonden, aan den inspecteur van den waterstaat *L. J. A. van der Kun*, en aan den referendaris bij het departement van Binnenlandsche Zaken *J. C. Eijssell* vergunning te verleenen tot het aannemen en dragen respectivelijk van het commandeurs-kruis en van het officiers-kruis der Leopolds-orde, hun door Z. M. den Koning der Belgen geschonken.

— Bij kon. besluit van 11 November, is aan den heer *W. J. Slijper*, op zijn verzoek, verleend een eervol ontslag als ontv. der dir. bel. en acc. te Warmenhuizen c. a., behoudens aanspraak op pensioen, en is voorts in zijne plaats benoemd de heer *P. A. Colombon*, thans ontv. te Wieringen.

— Z. M. heeft den 1sten luit. *E. O. K. van Ingen*, van het corps pontonniers, op non-activiteit gesteld, ter zake van tijdelijke ongesteldheid, — en benoemd, bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot officieren van gez. 1ste kl. de offic. van gez. 2de kl. *H. Deurink* en *J. Smith*.

De Afdeelingen van de Tweede-Kamer hebben gisteren het onderzoek van de ontwerpen van wet op het beleid der regering in O. en W. Indie voortgezet. Het schijnt, dat dit onderzoek nog eenige dagen zal vorderen, vermits enkele Afdeelingen het reglement voor W. Indie nog in overweging moeten nemen.

De Staten van Zuid-Holland hebben, in de avond-zitting van gisteren, de beraadslaging over de verordening op de wegen en voetpaden ten einde gebragt, en het reglement dienaangaande vastgesteld, 't welk alzoo aan de goedkeuring van Z. M. den Koning zal worden onderworpen. De Vergadering is gescheiden tot aanstaanden woensdag.

Uit het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs (bestaande uit de heeren *Gevers*, *Schiffer*, *Reinders*, *Hugenholtz* en *ten Cate*) betreffende het voorstel van den heer *Bachiene* c. s. tot het houden van eene *enquête* wegens den accijns van het *zout*, blijkt, dat bij het onderzoek in de Afdeelingen verreweg de meerderheid der leden zich daartegen heeft verklaard: — dergelijk onderzoek nutteloos heeft geoordeeld, omdat bij de werking van de op dit stuk aangenomen wet, zal blijken, of het daarbij gehuldigde stelsel goed is, en ontijdig, omdat het onderzoek niet meer strekken kan ter bereiking van het doel der voorstellers, te weten, de nazorsching der hoofdpunten van het destijds nog aanhangige wets-ontwerp. Eenige leden hebben de voordragt verdedigd, en gemeend, dat dergelijk onderzoek altijd nuttig kon zijn, en over menig punt, 't welk nog in het duister is, licht zou kunnen verbreiden. De uitslag van dit onderzoek is aan de voorstellers kenbaar gemaakt, ten einde hun in bedenking te geven of zij, in dien stand van zaken, en nadat de wet op den accijns van het zout is aangenomen, van hun voornemen wilden afzien. De groote meerderheid der voorstellers heeft echter volhard bij den wensch, om de voordragt in beraadslaging te brengen, en van hunne zijde is eene memorie van beantwoording ingeleverd, waarbij de daartegen ingebragte bedenkingen worden bestreden, en onder anderen wordt aangemerkt, dat, in eene zaak van zooveel gewigt, en waarbij een tak van volks-nijverheid, van welken het bestaan van zoo velen afhangt, wordt bedreigd, het zeer ongeraden zoude zijn, om het oordeel over de deugdelijkheid van het aangenomen beginsel van de werking der wet te laten afhangen, — en dat dergelijke proefneming welligt door de belanghebbenden zeer duur zoude kunnen betaald worden. De voorstellers waren de heeren *Bachiene*, *Hoffman*, *Blussé*, *van Dam* en *Metman*, en hunne memorie is den 14den Julij opgemaakt. Sedert hebben twee hunner opgehouden leden der Kamer te zijn.

De commissie van rapporteurs heeft geen nieuw onderzoek in de Afdeelingen noodig geacht. De meerderheid der leden van de commissie oordeelt het houden eener *enquête* ongeraden, daar de wet reeds in werking is, en dit in de daad met een dergelijk onderzoek gelijkstaat.

— De Regering heeft, bij memorie van den minister van Financien, geantwoord op het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs, betreffende de beide eerste hoofdstukken van de Staatsbegrooting voor 1853 (Huis des Konings en Hooge Collegien van Staat).

Met betrekking tot de aanmerking, dat de opbrengsten der belastingen geenszins gelijken tred houden met de vermeerdering der bevolking, heeft Z. E. eenige opgaven medegedeeld van de opbrengst en van den aard der inkomsten gedurende de laatst verloopene jaren, tot betoog, dat de bedoelde bedenking wel van toepassing kan worden geacht op de jaren, welke 1848 zijn voorafgegaan, maar dat sedert dat jaar deze opbrengst in ruimere evenredigheid is toegenomen.

Ten aanzien van eene gewenschte conversie van 4 pc. schuld heeft de minister te kennen gegeven, dat de mogelijkheid daarvan afhangt van vele omstandigheden, welke de Regering geenszins in hare magt heeft; althans, indien eene dergelijke conversie niet al te groote opofferingen zal kosten, die er de waarde van zouden doen verminderen.

Z. E. meent, dat, indien men acht slaat op de opbrengst der koloniale geldmiddelen en op de belangrijke bezuinigingen, welke reeds voor het vervoer en den verkoop der producten zijn verkregen, men zich zal overtuigen, dat de opbrengst van deze bron van staats-inkomsten niet zoo veel onzekerder is, dan die van andere bronnen, en dat, zoo deze opbrengst in 1848, even als die der belastingen, eene vermindering heeft ondergaan, zulks in het volgende jaar allezins is vergoed.

Naar luid der memorie, is eene nieuwe wet op de kroondomeinen ontworpen, en bij den Raad van State in overweging.

Ten aanzien van de aangevoerde noodzakelijkheid van eene wet ter regeling van de zamenstelling en de bevoegdheid van den Raad van State, verklaart de minister: dat de Regering het allezins betreurt, dat zoo vele gewigtige werkzaamheden haar tot dus verre hebben verhinderd, de hand te slaan aan dit gewigtige werk.

Betreffende de Rekenkamer verklaart Z. E., dat het voor de Regering bezwaarlijk is, om de uitgaven te regelen van een collegie, 't welk geheel en al aan haar toezigt is onttrokken; vooral, terwijl men zoo ligt gereed is, om hare pogingen, ten einde het aantal en de bezoldigingen der ambtenaren bij hetzelve te verminderen, te doen voorkomen als middelen ten einde eenen ongeoorloofden invloed op de handelingen dezer ambtenaren uitteoefenen. Z. E. meent, dat, indien men de kosten, die te Brussel voor een gelijksoortig collegie worden besteed, vergelijkt met die, welke daarvoor hier te lande worden uitgegeven, men tot het besluit moet komen, dat dit Staatsligchaam ten onzent op een veel te kostbaren voet is ingerigt.

De commissie van rapporteurs heeft, zonder het in de memorie van beantwoording aangevoerde in allen deele te beämen, verklaard, geen nader onderzoek van beide de genoemde hoofdstukken in de Afdeelingen der Tweede-Kamer noodig te oordeelen.

— In de memorie van antwoord op het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs, betreffende het onderzoek in de Afdeelingen van de Tweede-Kamer van de begrooting van het *derde* hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1853, voor de Buitenlandsche Zaken, heeft Z. E. de minister, met het bestuur van dat departement belast, verklaard, dat, ten gevolge eener briefwisseling met het departement van Financien, bij elke voorkomende gelegenheid aan de consulaire agenten de noodige voorschriften worden gegeven, om hunne berigten, nopens de nederlandsche scheepvaart, zoo volledig mogelijk interigten.

Het denkbeeld, om den termijn van de ratificatie van de verdragen te doen aanvangen van den dag der goedkeuring derzelve door de Wetgeving, verdient, naar des ministers oordeel, overweging; maar Z. E. doet daarbij tevens opmerken, dat dergelijke bepaling, welke nog in geen der door Nederland geslotene overeenkomsten wordt gevonden, geheel afhankelijk is van het goedvinden van beide de contracterende partijen.

Betreffende de handels-overeenkomsten heeft de minister te kennen gegeven, dat met Noord-America in Augustus ll. een additioneel verdrag is gesloten, betreffende hetwelk der Kamer eerlang een wets-ontwerp zal worden aangeboden; — dat in Spanje steeds wordt beraadslaagd over eene hervorming van het daar bestaande differentiële stelsel, en dat men inmiddels niet gezind is met andere Staten in onderhandeling te treden over handels-belangen; doch dat evenwel, wat aangaat de scheeps-ongelden, de nederlandsche vlag in Spanje met de nationale gelijk is gesteld; — dat van Portugal het ontwerp van een verdrag van handel en scheepvaart ontvangen is, maar, als weinig strookende met de nederlandsche wetgeving, niet aannemelijk is geoordeeld; dat echter de Regering daar te lande tegemoet is gekomen aan de bezwaren, welke de uitvoer van zout onder nederlandsche vlag te St. Ubes en die der Douro-wijnen ontmoette; — dat te Washington een tractaat van vriendschap, handel en scheepvaart met de Republiek van Costa Rica is gesloten, en dat te Batavia over een tractaat met de Hawaï of Sandwich-eilanden wordt onderhandeld.

Ten aanzien van de post van ƒ 6000, welke op nieuw door de Regering op de begrooting is gebragt, omdat zij het *in 's Lands belang* wenschelijk oordeelt, dat aan het Hoofd van het departement van Buitenlandsche Zaken de middelen voor eenige representatie worden verstrekt, heeft de minister verklaard, dat, bij het groot verschil van gevoelens deswegens, eene beslissing en, zoo het kan zijn, eene eindbeslissing noodzakelijk wordt beschouwd. Na te hebben doen opmerken, dat het tegenwoordige Hoofd van het departement geen deel heeft gehad aan het besluit, om de bedoelde post op nieuw in uitgave voortedragen, verklaart de minister deswegens het navolgende: „Het heeft bij hem een punt van ernstige overweging uitgemaakt, of niet, door te berusten in het besluit ten verleden jare door de Tweede Kamer genomen, eens vooral, aan dergelijke teedere en voor hem persoonlijk weinig aangename discussie een einde diende te worden gemaakt. De zeer uiteenloopende meeningen echter in de Tweede, de vrij scherpe afkeuring der Eerste Kamer, in haar verslag omtrent de begrooting voor 1852, over het wegvallen van de bedoelde post uitgerukt, bovenal de gevestigde overtuiging der Regering, dat, met het oog op de toekomst, het onraadzaam moet worden geacht, omtrent dit punt toetegeven, hebben hem daarvan teruggehouden."

Ten aanzien van de kosten der vertegenwoordiging buitenslands verklaart de minister, dat de daarop gemaakte bezuinigingen in de laatste jaren te aanzienlijk zijn, dan dat men deswegens in billijkheid eenige vermindering mag verwachten, en dat, indien men die vertegenwoordiging niet doelloos, maar nuttig wenscht voor onze belangen in den vreemde, men aan de hoofden onzer missien de middelen behoort te verstrekken, om den hun toegekenden rang op te houden. Verder verklaart de minister, dat er voor deze hoofden geenszins drie maar *vier* rangen bestaan, te weten, die van buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister, onder den naam van gezant; — van minister-plenipotentiaris; — van minister-resident, — en van zaakgelastigde.

Betreffende de missien heeft Z. E. te kennen gegeven, dat sedert eenigen tijd het voornemen heeft bestaan, om de missie aan het Hof van Denemarken aan een zaakgelastigde opte dragen; maar dat zulks afhangt van eventualiteiten, waarop niet kan worden gerekend. Betreffende de missie te Frankfort heeft Z. E. berigt, dat de bezoldiging van den gezant aldaar geene vermindering heeft ondergaan; dat hij ƒ8000 geniet, en dat daarop is gerekend; maar dat voor het volgende jaar ƒ2000 minder is uitgetrokken, welke waren gevorderd, ten gevolge van den wensch, dat Limburg en Luxemburg niet gezamenlijk, maar afzonderlijk, mogten worden vertegenwoordigd; — dat echter, daaraan niet kan worden voldaan, sedert de weder-vereeniging van al de leden van het Duitsche Bondgenootschap, ter Bondsvergadering ten gevolge waarvan het Bondsregt stand houdt, volgens hetwelk beide de Staten door denzelfden gezant moeten vertegenwoordigd worden. Vermits de zaak alzoo op den vorigen voet is teruggebragt, zal ook door Luxemburg worden voortgegaan met het verstrekken van een jaargeld van die zijde aan den bedoelden gezant.

Naar luid der memorie, worden er zelden klagten ingebragt over te hooge consulaats-regten, die dan ook van tijd tot tijd zoodanige vermindering hebben ondergaan, dat het dikwerf zeer moeijelijk is, om buitenslands geschikte personen te vinden, welke zich, tegen zulke weinig beduidende voordeelen, met die betrekking willen belasten.

Vermits de missie van Spanje in zeker opzigt in gelijke omstandigheden verkeert als die van Denemarken, en de gezant in Madrid ƒ 12,000 geniet, terwijl daarvoor slechts ƒ 10,000 is uitgetrokken, heeft de minister voorgesteld, om, bij wijziging der begrooting, het cijfer der bezoldiging van het personeel bij de gezantschappen met ƒ 3,000 te verhoogen, en het eindcijfer van het hoofdstuk te brengen op ƒ 488,966.

De commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *Bachiene*, *v. Goltstein*, *Metman*, *Dirks* en *Heemskerk*, heeft verklaard, dat, alhoewel zij niet kan instemmen met de oplossing van al de medegedeelde bedenkingen, zij meent daarin te moeten berusten, en derhalve geen nader onderzoek van de begrooting voor het hoofdstuk der Buitenlandsche Zaken in de Afdeelingen noodig te achten.

— Den 8sten November heeft Z. E. de minister van Binnenlandsche Zaken de memorie van beantwoording der bedenkingen, welke in het voorloopig verslag zijn opgenomen van de commissie van rapporteurs wegens het onderzoek van de begrooting van het *vijfde* hoofdstuk (de Binnenlandsche Zaken) vastgesteld, en daarbij nog eenige wijzigingen voorgedragen, ter verhooging van sommige en invoeging van nieuwe posten, tengevolge van welke het eindcijfer van het hoofdstuk zou worden gebragt op ƒ 5,331,851. De commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *v. Hoëvell*, *Schiffer*, *Gevers Deynoot*, *Jongstra* en *de Fremery*, heeft, zonder zich volkomen te vereenigen met de oplossing van al de in de Afdeelingen der Tweede-Kamer gemaakte bedenkingen, gemeend daarin te kunnen berusten. Zij heeft echter verklaard, met leedwezen te hebben gezien, dat op dit hoofdstuk geheel nieuwe posten tot een vrij aanmerkelijk bedrag zijn gebragt, waaromtrent het gevoelen van de leden der Kamer niet heeft kunnen worden ingewonnen, en dat het eind-cijfer der begrooting daardoor eene nieuwe verhooging heeft ondergaan; zij heeft desniettemin, onder de bestaande omstandigheden een nader onderzoek te dezer zake in de Afdeelingen niet noodig geoordeeld.

De nieuwe posten betreffen de beurzen voor studerenden aan de Hoogescholen, ƒ2000; — en kosten en bezoldigingen ter zake van het meteorologisch observatorium te Utrecht, ƒ5600.

In de memorie verklaart Z. E., dat de bedenkingen, door eenige leden wegens het totaal-cijfer der begrooting in 't midden gebragt, van wege de groote meerderheid der leden eene wederlegging hebben gevonden, die hij met genoegen tot de zijne maakt. De opmerking, dat de verhooging van het eindcijfer op ƒ160,000 meer zoude moeten worden gesteld, dan in de memorie van toelichting is gemeld, zoude, volgens den minister, gegrond zijn geweest, indien de raming voor 1853 geene telegrafie bevatte, waarvoor ƒ230,000 is uitgetrokken.

Omtrent de nationale militie en de schutterijen wordt door Z. E. verklaard, dat op het tot stand brengen eener algemeene herziening van de wetten, daartoe betrekkelijk, dit jaar niet kan worden gerekend, en dat, met eene gedeeltelijke herziening, deze wetten geheel uit haar verband zouden worden gebragt; — dat dergelijke herziening eene zoo doortastende greep zoude zijn, dat zij bijna met eene geheele omwerking gelijk zoude moeten worden gesteld.

Ten aanzien van het onderwijs verklaart de minister: „dat aan het ontwerp van wet, ter regeling van het openbaar onderwijs, waarbij voorlichting van onderscheidene zijden behoefte is, ijverig wordt voortgewerkt." Z. Exc. oordeelt, bij de opheffing van het staats-examen, den wensch naar een dergelijk examen, bij het einde van den academischen cursus, juist en regtmatig. Hem komt voor, dat, ook de Regering dergelijken waarborg behoeft, maar dat het thans minder geraden is, om te dien aanzien voorschriften te geven, en alzoo afzonderlijk te regelen datgene, 't welk tot eene algeheele hervorming van het hooger onderwijs behoort, en te minder daar men mag vertrouwen, dat tegen het tijdstip, dat de nu aangekomen studenten de Academie zullen verlaten, dit punt zal zijn vastgesteld. Omtrent de voorziening in de opene plaats bij de theologische faculteit te Leijden, welke, naar het den minister voorkomt, tot dus ver zonder nadeel onvervuld is gelaten, zijn, naar luid der memorie, overwegingen aanhangig, die vermoedelijk weldra tot eene beslissing zullen leiden.

— In de zitting van de Tweede-Kamer van heden is aangekondigd, dat tot rapporteurs zijn benoemd over de wet op het beleid der regering in W. Indie de heeren *Poortman*, *v. Goltstein*, *Sloet*, *P. Kluit* en *Heemskerk*.

Het eind-verslag over de wet op het gebruik van het batig slot der geldmiddelen over 1850 is ter tafel gebragt, en de beraadslaging over dit ontwerp is bepaald op aanstaanden dingsdag.

Verder zijn ter tafel gebragt de eindverslagen over de hoofdstukken IV, VII en IX der staats-begrooting voor 1853, en is de beraadslaging daarover, even als over de andere hoofdstukken derzelve, bepaald op aanstaanden woensdag.

De heer *Gevers Deynoot* heeft verslag uitgebragt over de overeenkomst met Wurtemberg tot uitlevering van boosdoeners. De vergadering heeft besloten, om hetzelve aan den minister van Buitenlandsche Zaken te zenden, en nader over de conclusie te beraadslagen.

Nopens een aantal rekesten is van wege de commissie verslag uitgebragt, ook betreffende dat van den heer *Verbeek*, welke is teruggekomen op een vroeger door hem ingediend verzoekschrift. Ditmaal is besloten om hetzelve aan den minister van Kolonien te zenden, ten einde deswegens te worden ingelicht.

De Vergadering is daarop tot maandag gescheiden.

De stemgeregtigden in het kies-district van Zutphen hebben, in stede van den heer *J. J. P.* bn. *v. Zuylen van Nijevelt*, tot lid der Tweede-Kamer verkozen jhr. *C. A. E. A. v. Panhuys*, burgemeester te Vorden en lid der Staten van Gelderland.

— Onder het opschrift *Ericsson's caloric engine* (warmte stofmachine van Ericsson) leest men in de *Royal Gazette* (een te *Georgetown* in Britsch Guiana uitkomend dagblad) van dingsdag den 21sten September ll., de beschrijving eener door verwarmde lucht in beweging gebragte machine, waarvan de vertaling hier volgt:

„Het door kapitein *Ericsson* aangenomene stelsel van voortstuwing en de door hem gebouwde machines hebben onlangs zoo zeer de opmerkzaamheid tot zich getrokken, dat een kort verslag daarvan, genomen uit een degelijk artikel in het New-

York Merchants Magazine, met belangstelling zal gelezen worden. Twee naar dit beginsel vervaardigde machines zijn tegenwoordig in werking bij de heeren *Hogg* en *Delamater* te Nieuw-York, de eene van vijf, de andere van zestig paardenkracht. Laatstgemelde heeft vier cylinders, twee van zes voet middellijn, boven welke twee andere van veel kleiner afmeting aangebragt zijn. Binnen deze zijn zuigers, die naauwkeurig sluiten en zoo met elkander verbonden zijn, dat die in den bovensten en den benedensten cylinder zich te zamen bewegen. Een vuur is geplaatst onder den bodem van elk der groote cylinders, de „werkende cylinders" genaamd, terwijl de bovendste „aanvulling-cylinders" (supply cylinders) heeten. Wanneer de zuiger in den aanvulling-cylinder zich nederwaarts beweegt, laten van boven aangebragte kleppen de lucht naar binnen; wanneer hij rijst, worden de kleppen gesloten, en de lucht komt in een ontvanger en *regenerator*, waarin zij tot ongeveer 450 graden (Fahr.) verwarmd wordt; en nadat zij in den werkenden cylinder gekomen is, wordt zij verder verwarmd door het daaronder geplaatste vuur. Bij 480 graden zet zich de lucht tot haar dubbeld volumen uit, en wanneer men aanneemt dat de aanvulling-cylinder half zoo groot is als de werkende cylinder, zal de lucht, die in den aanvulling-cylinder gekomen is, na door den regenerator gegaan te zijn, den werkenden cylinder vullen.

„Op gelijke wijze zal, wanneer men aanneemt dat het oppervlak van den bovensten zuiger 500 vierkante duimen groot is, en dat de lucht daarop drukt met eene gemiddelde kracht van 10 pond op elken vierkanten duim, de lucht, in den benedensten cylinder tot tweemaal haar volumen uitgezet, dezelfde drukking op elken vierkanten duim van den zuiger dezes cylinders uitoefenen. Indien het oppervlak van den benedensten zuiger tweemaal zoo groot is als dat van den bovensten, zoo is het gevolg, dat wij, bij eene drukking van 5000 pond op den bovensten zuiger, eene kracht van 10000 pond hebben, die op den zuiger in den werkenden cylinder werkt. Dit overschot van kracht maakt de werkende kracht der machine uit. Het is ligt intezien dat, nadat een slag van den zuiger gedaan is, hij zal voortgaan met deze kracht te werken, zoolang als voldoende warmte aangevoerd wordt, om de lucht in den werkenden-cylinder tot de gezegde mate uittezetten. Want zoo lang als het oppervlak van den benedensten zuiger grooter is dan dat van den bovensten, en eene gelijke drukking op elken vierkanten duim van beiden werkt, zoolang zal de groote zuiger den kleineren voortstuwen, gelijk een gewigt van twee pond aan het eene einde eener balans zeer zeker een aan het andere einde geplaatst gewigt van één pond zal opheffen. Wij hebben volstrekt noodig te vermelden, dat, nadat de lucht in den werkenden-cylinder den zuiger binnen denzelven opgewerkt heeft, eene klep geopend wordt, en, daar zij naar buiten gaat, de zuigers door de zwaarte-kracht nedergaan, en koude lucht weder binnen den aanvulling-cylinder stroomt en dien vult, gelijk wij hierboven beschreven hebben. Op deze wijs worden de twee cylinders beurtelings gevuld en ontladen, waardoor de zuigers in elk hunner gedwongen worden op en nedertegaan, wat het wezen der zaak betreft, even als bij de stoommachine.

„Het meest opmerkelijke in dit werktuig bestaat in hetgeen door den uitvinder de *regenerator* genoemd wordt. Deze inrigting is zamengesteld uit een net van metaaldraad, ten naaste bij gelijk dat bij het maken van zeven gebruikt wordt, hetwelk vlak op elkander geplaatst wordt, tot dat de laag eene dikte van, zegge, twaalf duimen bereikt heeft. Door de bijna ontelbare cellen, welke de kruissing dezer draden vormt, moet de lucht op haren weg tot den werkenden-cylinder heengaan. Terwijl de lucht daardoor strijkt, wordt zij zoo fijn verdeeld, dat de overfijne deelen, welke haar zamenstellen, in naauwe aanraking gebragt worden met het metaal van het draadnet. Stellen wij ons nu voor, hetgeen werkelijk plaats heeft, dat de zijde van den regenerator, welke het naast bij den werkenden-cylinder is, tot eene hooge temperatuur verhit is. Door deze verhitte zelfstandigheid moet de lucht heengaan eer zij in den cylinder komt, en bij dezen doorgang neemt zij, gelijk door den thermometer uitgewezen wordt, ongeveer 450 graden aan van de 480 graden warmte, welke, gelijk wij boven gesteld hebben, vereischt worden om haar volumen te verdubbelen. De ontbrekende 30 graden worden medegedeeld door het vuur beneden den cylinder. Op deze wijs is de lucht in staat van uitzetting geraakt; zij drijft den zuiger naar boven; zij heeft haar werk gedaan; kleppen openen zich, en de opgeslotene lucht, tot 480 graden verwarmd, gaat uit den cylinder en komt nogmaals binnen den regenerator, welken zij door moet gaan eer zij de machiene verlaat.

„Wij hebben gezegd, dat de zijde van dat instrument, welke het naast bij den werkenden cylinder is, heet is, en hier moet vermeld worden dat de andere zijde koud gehouden wordt door de werking van de lucht, welke bij elken opwaartschen zuigerslag in tegenovergestelde rigting binnenkomt. Bij gevolg, wanneer de lucht uit den werkenden cylinder komt, absorberen de metaaldraden hare warmte zoo krachtdadig, dat wanneer zij den regenerator verlaat, zij geheel van die warmte beroofd is, op omstreeks 30 graden na. Met andere woorden, wanneer de lucht in den werkenden cylinder komt, ontvangt zij trapsgewijs van de regenerators ongeveer 450 graden warmte; en wanneer zij er uitgaat, wordt die warmte aan de metaaldraden teruggegeven en wordt dus telkens weer gebruikt, zoodat van het vuur onder de cylinders het eenige doel is de vermelde 30 graden warmte aantevullen en die, welke door straling en uitzetting verloren is gegaan. Zoo buitengewoon deze voorstelling schijnen moge, wordt hare waarheid niettemin door den thermometer onbetwistbaar bewezen.

De regenerator der zestigpaards machine heeft 26 duim hoogte en inwendige wijdte. Elke schijf van metaaldraad, waaruit hij zamengesteld is, bevat 676 vierkante duimen, en het net heeft 10 mazen per duim. Elke vierkante duim bevat derhalve 100 mazen, hetgeen, vermenigvuldigd met 676, geeft 67600 mazen in elke schijf, en vermits 200 schijven gebruikt worden, zoo volgt dat de regenerator 13520000 mazen bevat, en bijgevolg, daar er evenveel kleine ruimten tusschen de schijven zijn, als er mazen zijn, vinden wij dat de lucht daar binnen in omstreeks 27000000 kleine cellen verdeeld is. Het is derhalve evident dat, om zoo te zeggen, elk deeltje van het geheele volumen van lucht bij het gaan door den regenerator, in eene zeer naauwe aanraking gebragt wordt met eene metaal oppervlakte, welke beurtelings verwarmend en afkoelend werkt. Het draad, hetwelk elke schijf bevat, is 1140 voet lang, en bij gevolg is dat, hetwelk de geheele regenerator bevat, 228000 voet of 41 1/2 mijlen in lengte.

„Het oppervlak daarvan is gelijk aan het geheele oppervlak van onze stoomketels, elke 40 voet lang en 4 voet in middellijn, en nogthans is de regenerator, die zulk een groot bedrag van verwarmende oppervlakte oplevert, slechts twee kubiek voeten groot, minder dan 1/1920 van den inhoud dier vier stoomketels.

„Deze machiene is, naar het verslag, hetwelk wij volgen, met volle snelheid gedurende 24 uren in beweging gebragt met eene vertering van slechts 960 pond kolen. Nadat de vuren gevoed zijn, werkt zij drie uren lang voort zonder aanvulling der brandstof, en nadat de vuren van de roosters weggenomen zijn, werkt zij nog een uur lang met volle kracht, ten gevolge van de verbazende werking van den regenerator alleen.

„Een schip van 2200 last, voor deze machines interigten, wordt thans gebouwd door de heeren *Perrine*, *Patterson* en *Stack*, de machines, door de heeren *Hogg* en *Delamater*, bevatten vier werkende cylinders elk van 168 duim middellijn. Wij kennen geen voorbeeld dat eene zoo belangrijke ontdekking voor het publiek is gebragt in zulk een volledigen vorm, dat hare uitvoering op eene schaal van de eerste grootte, bij hare eerste intrede in de wereld, gewaarborgd is."

[Een gewoon scheeps-stoomwerktuig wordt gerekend acht engelsche ponden steenkolen, in elk uur en voor elke paardenkracht, te behoeven.]

— Gisteren is te 's Gravenhage overleden, aan de gevolgen eener langdurige ongesteldheid, mevrouw de baronnes *von Maltitz*, echtgenoot van Z. Exc. den baron *von Maltitz*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Keizer aller Russen bij het Nederl. Hof. — Ten gevolge van dat overlijden, heeft het diner, dat gisteren middag door Z. Exc. sir *R. Abercromby*, britsch minister bij het Ned. Hof, ter eere van Z. Exc. den baron *van Zuijlen van Nyevelt*, als minister van Buitenl. Zaken, zoude gegeven worden, geen voortgang gehad.

— Het *Dagblad van 's Gravenhage* meldt:

„De heer *Elout van Soeterwoude*, gisteren avond (10 Nov.) uit het groothertogdom Toscane teruggekeerd, heeft zich bereid verklaard om aan belangstellende Protestanten mededeeling te geven van den uitslag der zending, welke hem, op den 1sten October ll., naar Florence, ten behoeve der verdrukte *Madiaï's*, werd opgedragen. Aan de goedheid der opzieners van de Remontrantsche-geref. Gemeente te 's Gravenhage heeft men te danken, dat binnen haar kerkgebouw, op de Laan, vrijdag avond, den 12 dezer, te 7½ ure, tot het aanhooren dier mededeeling de gelegenheid wordt geopend."

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

12 *November* 1852. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	63⅝	11/16	—
„ „	3	„	76½	¾	—
„ „	4	„	95⅛	3/16	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	94¼	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	101	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	76¾	½	—
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	107⅞	108	
„ „ 1828/1829.	5	„	106½	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	—	—	—
„ „ 1840	4	„	91⅛	—	—
„ bij Stieglitz . . .	4	„	90¾		—
„ „ „ N. . .	4	„	—		—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	161¼	—	—
Obligatiën	4	pct.	85⅛	¼	85 3/16
SPANJE, Obligatiën	1	„	24⅞	15/16	—
„	3	„	51 5/16	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	45¼	⅜	
Amortisable			6¼	5/16	
Bew. Coupon			3⅛	9/16	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	
„ „ „ . .	4	„	69⅝		—
„ Metalliek . .	5	„	76 15/16	77½	
„ „ N. . .	5	„	90⅝	—	—
„ „ . .	2½	„	39⅞	—	
BELGIE, ...	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	52 3/16	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	99½	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	41¼	—	—
„	4	„	37¾	13/16	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½	„	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	„	40¼	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	„	21	—	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	24 13/16	15/16	24⅞
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 1/16	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 104¾. Rusland cert. adm. te Hamburg 5 pc. 104½; dito te Londen 4½ 101⅞. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 89⅞. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 4 9/16 à 7/16. Sardinie 5 pc. 94½. Columbia Equador 4⅛. Venezuela obl. uitg. 15 13/16 onbepaald. Grenada obl. uitgest. 10⅝ à 11/16. Louisiana 5 pc. 100. De 2½ Mett. 1851 39⅝ à 11/16. — Beleening 2½. Prolongatie 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnen- en de buitenlandsche fondsen waren heden flaauw; alle soorten, vooral de fransche, werden lager verhandeld.

Prijzen van Coupons: Metall. *f* 25,47½; Napels. *f* 25,30; Div. in £ *f* 11,75; Frans. *f* 55⅞; Belg. *f* 55⅞; Pruiss. *f* 34 7/16; Hamb. Russ. *f* 37⅛; Russen in Z. R. *f* 37⅝; Pools. in fl. *f* 28; Coup. Portug. Binnenl. Sch. 2e Semester 1852 *f* 46¼.

MADRID, 6 November. De 3 pc. 47; 1 pc. 26⅛.

WEENEN, 11 November. De 5 pc. metall. 94⅛.

FRANKFORT, 10 November. De 5 pc. metall. 81¼. Spanje 1 pc. 25¼.

LONDEN, 11 November. De 3 pc. gecons. resc. 100½. Mexico 25⅛. Grenada 21; uttg. 10⅜. Spanje 3 pc. 51¾; 1 pc. 25⅛. Nederl. 65⅜.

PARIJS, 11 November. De 3 pc. renten 84 fr. 15; 4½ pc. 106 fr. 20.

ANTWERPEN, 11 November. Belgie 2½ pc. 55¾. Spanje 1 pc. 24¾.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 10 November. *Tarwe* prijsh.; 130 ℔ b. Pools. *f* 310; 129 ℔ dito *f* 306, *f* 308; 133 ℔ Brunsw. *f* 280; 124 ℔ ger. b. Pools *f* 270. — *Rogge* in een doen; 122 ℔ Pruis. *f* 198, *f* 200; 123 ℔ dito *f* 200; 122 ℔ Odessa *f* 188; 123 ℔ Frans. *f* 200. — *Garst* ruim prijsh.; 102 ℔ n. Vries. w. *f* 170. — Van *Boekweit* verkocht; 120 ℔ jar. Groot Brab. *f* 209. — *Koolzaad* Zeeuws. *f* 312; op 9 vat, Nov. *f* 339.

AMSTERDAM, 12 November. *Raapolie* iets lager; ord. cond. *f* 33½; vliegend *f* 32½; p° Dec. *f* 32¼ à *f* 32; p° Mei 1853 *f* 34½ à *f* 34¼. *Lijnolie* ord. cond. *f* 30; vliegend *f* 29. *Hennepolie* ord. cond. *f* 39½.

DORDRECHT, 11 November. *Tarwe*, o. Zeeuws. en Inl. *f* 9,70 à *f* 10,30; dito nieuwe *f* 6,50 à *f* 9; zomer dito *f* 7,20 à *f* 7,80. *Rogge* o. Zeeuws. en Inl. *f* 6,40 à *f* 7,20; n. dito *f* 6,50 à *f* 7,50. *Garst* Zeeuws. en Vlaams. winter n. *f* 5,50 à *f* 5,70; zomer dito *f* 5,20 à *f* 5,40. *Spelt* n. *f* 3,50 à *f* 3,70. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 2,40 à *f* 3; dito dikke *f* 2,60 à *f* 3,40. *Boekweit* *f* 201 à *f* 204. *Boonen* paarden- n. *f* 5,70 à *f* 5,90; duiven dito *f* 6,80 à *f* 7; bruine dito *f* 10,50 à *f* 11; witte dito *f* 8,50 à *f* 10. *Erwten*, blaauwe n. *f* 8,50 à *f* 9; witte dito *f* 7,50 à *f* 8. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. *f* 9,60 à *f* 10,80. *Kanariezaad* *f* 7,20 à *f* 7,80. *Hennepzaad* *f* 210 à *f* 216.

De aanvoer aan onze graanmarkt was over het algemeen zeer onbeduidend. Voor puike oude Zeeuws., Vlaams. en Overm. *tarwe*, was 10 cts. meer te bedingen; eene partij driejar. Zeeuws. *tarwe* à 127 p. is bij uitslijting tot *f* 300 gedaan; vreemde soorten waren niet ter veil; nieuwe *tarwe* zonder prijsverandering, doch de gesteldheid was zelfs iets slapper en wel voornamelijk de mindere en gemeene kwaliteiten; puike drooge, zonder schot, zijn tot boven de genoteerde prijzen goed te plaatsen; er is besteed *f* 9,80 tot *f* 10,20 naar deugd. Oude en nieuwe *rogge* in een doen; in vreemde is alleen geveild 116 p. Riga in entrep. à *f* 175. Winter-*garst* 10 cts. en zomer dito 20 cts. hooger, dan alleen puike soorten vonden koopers. *Spelt* en *haver* zonder verandering. *Boekweit* niet williger Bredas. *f* 201 en Berg op Zooms. à *f* 204 verhandeld. *Paardenboonen* vorige prijzen grif te bedingen; *duiven* dito niet dan tot de genoteerde prijzen te koop; *witte* en *bruine boonen* met weinig omgang, doch niet lager te noteeren; *blaauwe* en *witte erwten* 50 cts. minder waardig. *Koolzaad* wel zoo aangenaam, en £ 1 meerder te bedingen, evenwel is die verhooging alleen op primo kwaliteit van toepassing; op 9 vaten olie is gedaan, in deze maand te leveren à £ 55½, en gelaten Dec. £ 56, en April £ 58½. Van *lijnzaad* is verkocht 114 p. Odessa à *f* 295, en 112 p. Riga à *f* 260, en aangeboden gebleven 110, 111 p. Archangel à *f* 265. *Kanariezaad* met kleinen handel, echter zonder variatie prijzen. *Hennepzaad* als noteren te koop.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 12 November. Den 11den dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Lion*, Londen; *Lightning*, Goodburn, Sunderland; *Fokkiena*, Waterborg, Hartlepool; *Amelia*, Cacace, Croonstad; *Aurora*, de Boer, *Johanna*, Oldenburger, beiden van St. Petersburg; *Antje*, Schuring, Dantzig; en uitgezeild: de stoomb. *Burgemeester Huidekoper*, Londen; *Brigand*, Watt, Newcastle, de laatste is uit zee teruggekomen; *Industrie*, Ohre, Fredrikstad. Wind kompas rond.

Den 11den dezer in Helvoet binnengekomen: *Verwisseling*, den Breems, Bilbao; *Courier*, Tolner, Nantes; de stoomb. *Ceres* en *Concordia*, beiden van Londen; *Albatros*, Liverpool; *Earl Douglas*, Newcastle; *Eagle*, Garwood, Ipswich; en uitgezeild: *Nijverheid*, Bus, *J. C. Schotel*, van Beest Holle, beiden naar Batavia; *Macassar*, Nap, *Java Packet*, van der Meyden, beiden naar Akyab; *Princes Charlotte*, Harms, San Francisco; *Dorothea Henriette*, Smit, *Jan van Brakell*, Delclisur, beiden naar Newjork; *Jonge Arie*, Goedknegt, Lissabon, gisteren gemeld, doch toen teruggekomen; *Henriette*, van der Veen, Cardiff; *Royalist*, Wilson, Sunderland. Gisteren nog: de stoomb. *Queen*, Londen. Wind z. z. o.

Den 8sten Sept. van Simonsbaai uitgezeild: *Pauline*, Post, Cardiff naar Batavia.

Den 4den dezer te Napels binnengekomen: *Henriette*, van der Baan, Amsterdam.

Den 4den dezer van St. Malo uitgezeild: *Marie Jeanette*, Barelds, Rotterdam.

Den 7den dezer te Leith binnengekomen: *twee Gebroeders*, van der Veer, Harlingen.

Den 7den dezer te Hartlepool binnengekomen: *Laurens Koster*, Kleve, Rotterdam.

Gepraaid: 7 Oct., op 7° n. b. en 23° 37' w. l., *Salatiga*, Besier, Rotterdam naar Batavia.

AMSTERDAM, 10 November. De Hanoversche kof *Neptunus*, kapt. Drijer, van de Elve, met tarwe en boonen naar Londen, is, volgens brief van Texel van 10 dezer, den vorigen nacht op het Eijerland gestrand, doch zou men trachten het aftebrengen; de lading wordt gelost.

Het schip *Barbara*, kapt. Olthauss, van Stokholm naar Vlaardingen, is 30 Oct. bij Doggersbank gezonken, doch het volk gered en te Rotterdam aangebragt.

ROTTERDAM, 12 November. Uit het gemelde drietal, is heden tot pred. bij de herv. gemeente beroepen ds. A. NIERMEIJER, thans te Wemeldinge, in Zeeland.

⁎ De ondergeteekende, op verzoek der erfgenamen van wijlen ds. *N. S. Hoek*, zich belast hebbende met de overname van het saldo en de verdere ontvangst en verantwoording der liefdegaven, aftezonderen ten behoeve van het gezin van den emeritus predikant in Drenthe, welks hulpbehoevenden toestand in de Haarl. Court. van 22 en 23 Januarij jl. is geschetst, neemt de vrijheid om dit lijdende gezin voortdurend der Christelijke liefdadigheid aan te bevelen. Sedert 1 October ll. is bij hem ontvangen: uit Delft van A. C. een coupon ad *f* 4,95. Mr. T. H. BONDAM.

Kampen, 10 *November* 1852.

⁎ Ondertrouwd:

G. P. VAN DIJK RENTMEESTER,
Genees-, Heel- en Verloskundige, en
E. M. VAN OOY,
van *Schoonhoven*.

BROEK IN WATERLAND, 11 November 1852.

Familie, Vrienden en Bekenden, gelieven deze als algemeene en bijzondere kennisgeving aantenemen

---

⁎ Getrouwd:

te GENT, in *Over-Betuwe*, den 11den November 1852.

J. A. H. G. WILMAR
en
J. L. H. VAN DER GOES.

⁎ Getrouwd:

ZOETERWOUDE, 12 November 1852.

Mr. J. VAN ANDEL
en
J. ZEEMAN.

⁎ Getrouwd:

HAARLEM, 12 November 1852.

JACOBUS SCHALEKAMP,
van *Amsterdam*, met
HELENA JOHANNA KNOOP.

⁎ Heden beviel van een welgeschapen ZOON *A. H. A. WASSENBERGH*, geliefde Echtgenoote van

NORDEN, 3 November 1852.

J O Hs. P O L,
Predikant.

Eenige kennisgeving.

⁎ Te WOUDENBERG, is op den 10den November 1852, voorspoedig verlost van eene DOCHTER Vrouwe *M. C. VAN HAEFTEN*, geliefde Echtgenoot van

Eenige kennisgeving. H. M E N S I N G A.

⁎ HETEREN, 10 November 1852. Heden beviel van een' ZOON *J. M. H. DE KRUYFF*, Echtgenoote van JOHS. HK. JONCKERS.

⁎ Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON *M. E. DE BRUYN*, geliefde Echtgenoot van

Mr. J. H. VAN MIELE,
Substituut-Officier bij de Regtbank te *Breda*

BREDA, 11 November 1852.

⁎ Den 11den November 1852, is te AMSTERDAM bevallen van eene DOCHTER *C. M. VAN DER BREGGEN* geb. *VAN DER BREGGEN*.

⁎ Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, onze zeer geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, GEERTJE ZULVER, Weduwe van den Heer *David Willig*, in den gezegenden ouderdom van 79 jaren en 8 maanden. Hoe zwaar mij dit verlies ook treffe, zoo hoop ik Gode te zwijgen en in Zijn doen te berusten.

P. W I L L I G.

Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

OUDENDIJK, den 5den November 1852.

⁎ Heden overleed mijn geachte Vader, de Wel-Edel-Geboren heer JACOB LODEWIJK HENDRIK MOMMA, in den ouderdom van ruim 75 jaren, diep betreurd door mij en zijne verdere Betrekkingen.

AMSTERDAM, den 8sten November 1852.

J. W. WINTER MOMMA.

*** Op den 7den November 1852, is binnen LEYDEN overleden Jonkvrouwe ANTONIA MAURICE HUBRECHT.

*** Heden overleed mijne brave Vrouw, MARIA CATHARINA D'EVERDINGE VAN DER NYPOORT, in het vier en tachtigste jaar hares levens, het *vijftigste* onzer Echtverbindtenis.

D. VAN DER LOO,
Emeritus Predikant, en Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

MAASTRICHT, den 8sten November 1852.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot onze bittere droefheid, ons hartelijk geliefd eenig Kindje ELISABETH FREDERICA, in den ouderdom van slechts 5½ jaar.

W. POEL.
E. POEL,
geb. LUDEN.

ARNHEM, 9 November 1852.

Strekkende deze kennisgeving tevens aan Familie en Bekenden.

*** Den 4den dezer ontving ik de bevestigende voor mij zoo treurige tijding, dat, den 12den Junij te PORT-LOUIS op het Eiland *Mauritius*, overleden is, in den ouderdom van vier en twintig jaren, mijn hartelijk geliefde oudste Zoon, LUDOVICUS HERMANUS, 3de Stuurman aan boord van de *India*, Kapitein *Pronk*.

C. H. NAHLOP,
Wed. *P. Moquette.*

AMSTERDAM, 9 November 1852.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot onze bittere droefheid, aan eene kortstondige ziekte, onze veel geliefde Dochter en Behuwd-Dochter CORNELIA HENDRIKA JACOBA FREMERY KALFF, in den bloeijenden leeftijd van vijftien jaren.

J. C. VAN BRAKEL.
E. H. J. VAN BRAKEL, LUX.

VIANEN, 10 November 1852.

*** G. RICHTER, Onderwijzer te Hillegom, vraagt zoo spoedig mogelijk, een ONDERMEESTER van den 2den of 3den Rang, bekwaam voor de Kerkedienst, en van een braaf gedrag.

Boven de gewone verpleging, zal het salaris naar verdiensten zijn.

Men vervoege zich met *franco* Brieven, doch liefst in *persoon*, bij genoemden Onderwijzer.

*** Een fatsoenlijk Jong Mensch, van de P. G., circa 4 jaren in het vak werkzaam, wenscht zich geplaatst te zien als BEDIENDE, in eene *Tabaks-Affaire*, tegen genot van Kost en Inwoning. Hierop reflecterende, gelieve men zich te adresseren bij den Boekhandelaar P. J. PERSIJN, te Hoorn, onder Letts. W. M. Brieven *franco.*

*** Een fatsoenlijk Jong Mensch, P. G., goed kunnende Recepteren, wenscht als BEDIENDE in eene *Apotheek* geplaatst te worden. Reflecterende, gelieve men zich te adresseren bij den Boekverkooper B. BRUINS, te Delft. Brieven *franco*, onder Lett. V. P.

*** Met Mei 1853 wordt gevraagd: Een HUISKNECHT, van de P. G., niet jonger dan 26 jaren, zijn werk goed verstaande. Adres met *franco* Brieven, onder Letter P., bij den Boekhandelaar A. H. BAKHUIJZEN, te 's Gravenhage.

*** Wordt verlangd op een Buiten in Z. Holland, tegen 1°. Februarij aanstaande: Een fatsoenlijk BURGER MEISJE, van de H. G., geschikt om met Kinderen om te gaan, tevens bekwaam in het Naaijen, en in al wat de Wasch betreft, mitsgaders van goede getuigschriften voorzien. Adres, onder Letter T., bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te Leyden. Brieven *franco.*

*** *On demande à Amsterdam, pour le mois de Mai prochain, une* GOUVERNANTE, *Française ou Anglaise de la réligion protestante, parlant les deux langues avec facilité, et capable de donner une éducation soignée a 3 jeunes Demoiselles, dont l'ainée a 12 ans. Celles qui pourrons enseigner les dessin et les élements de la musique obtiendront la préférence. s'Adresser par lettres affranchies sous les initiales A. Z., chez W. WILLEMS, Libraire Vijzelstraat, à Amsterdam.*

*** **PUBLIEKE AANBESTEDING van GRANEN ten dienste der Garnizoens-Bakkerij te *Haarlem*.**

Op Maandag den negen en twintigsten November 1852, des middags ten 12 ure, zal op het Bureau van den Luitenant-Kolonel, kommanderende het Depôt van het 6de Regiment Infanterie, belast met het toezigt van genoemde Bakkerij, op den Koudenhoorn, alwaar de Voorwaarden van heden af aan zullen ter lezing liggen, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, worden aanbesteed, het leveren van:

Drie Lasten jarige *Zeeuwsche* TARWE, wegende minstens 74 ponden.
Een en een halve Lasten jarige *Kubanka* TARWE, wegende minstens 77 ponden.
Een en een halve Lasten jarige *Rhijn* TARWE, wegende minstens 77 ponden.
Een en een halve Lasten jarige *Pruissische* ROGGE, wegende minstens 72 ponden.
(Het Mud.)

Wordende aan de Gegadigden tevens kennelijk gemaakt, dat, de verzegelde Inschrijvings-Biljetten van elke graansoort, moeten vergezeld gaan, van gecachetteerde en even als de Inschrijvings-Biljetten gemerkte monsters der graansoorten, welke men aanbied.

De Luitenant-Kolonel voornoemd,
J. J. DU MOULIN.

*** OPENBARE VERKOOPING om kontant Geld, aan het Kanaal te Katwijk, op Donderdag 18 November 1852, des morgens ten 10 ure, van de navolgende AFBRAAK van een *Houtzaagmolen*, als: zware Eiken Bindten, Greenen en Eiken Ribhout, 1½, 5/4 en 1 duims Deelen, verschillend IJzerwerk, als: een (geslagen) As, Schroefbouten, Beugels, een Krabbelrad, Spil, Heugel, Zagen, enz.: wijders eenige Zeilen en hetgeen verder ter verkoop zal worden voorgebragt. Alles te bezigtigen 8 dagen voor de verkoping en zijn inmiddels nadere onderrigtingen te bekomen, ten Kantore van den Notaris A. E. ROEST VAN LIMBURG te Katwijk aan den Rijn, alsmede bij J. DE BEST, Mr. Timmerman aldaar.

VOOR DEN HANDEL.

Is in Zak-Formaat, doorschoten met zwaar Velin Postpapier, gebonden in Linnen, bij den Uitgever H. NIJGH, te *Rotterdam*, van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld, het Tarief van In- en Uitgaande Regten, kompleet tot op Heden bijgewerkt. PRIJS *f* 1,25.

*** Het bekende DENTIFRICIUM ANGLICANUM of ENGELSCH TANDMIDDEL, hetwelk de vuilste en zwartste Tanden ivoor wit maakt, de worm en kalkaangroeijing belet, wegnemende alle bederf en invreting van Scheurbuik, maakt tot in den hoogsten ouderdom alle Tanden en Kiezen vast, mond en adem frisch en is een preservatief, wordt à 70 Cents in commissie verkocht, te Amsterdam, bij *M. van Rossen*; Haarlem, *J. B. van Loghem*, Boekh.; Dordrecht, *J. Romijn Bz.*; Arnhem, *J. J. Buddingh en Zn.*, Apoth.: Nijmegen, *N. Abeleven en Zn.*, Apoth.; Alkmaar, *Js. Coops*; Doesburg, *J. B. Spaan*, Apoth.; Zutphen, *B. Roelofsen*; Harlingen, *N. IJzenbeek.*

*** PAPIER VAN ALBESPEYRES

onderhoud, zonder reuk of pijn te veroorzaken, de *Fontenellen*, zijnde gedurende meer dan 35 jaren door de Geneeskundige School te Parijs voorgeschreven: *Blaartrekkende Pleisters*, om zich binnen eenige uren een Fitsel te trekken: *Taf*, om de Fontenellen te ververschen: *Zuinigheids-Compressen*, die de voorkeur boven de *Linnen* verdienen: verbeterde *Arm- en Beenbanden*, van Gom-Elastiek en Plated.

Men adressere zich aan het Hoofd-Depôt van Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, of bij de volgende Heeren Depôthouders: *J. A. Peeters*, te Alkmaar; *C. B. Kok*, te Amersfoort, *F. Romeyn*, te Arnhem; *J. J. Verlinden*, te Bergen op Zoom; *van den Goorberg*, te Breda; *L. G. Smeenk*, te Deventer; *van Wageningen*, te Dordrecht; *P. J. B. Schultze*, te Gorcum; *J. Mouton en Zonen*, te 's Gravenhage; *P. H. N. van Wermeskerken*, te Groningen; *D. Klinkert*, te Haarlem; *J. Straatman*, te 's Hertogenbosch; *Schuijt Best* te Hoorn; *O. A. van Tricht*, te Leyden; *Blaecke de Ligny*, te Middelburg; *J. H. Coenen*, te Nijmegen; de Wed. *van Rijssel en Zoon*, te Tholen; *A. J. Faassen*, te Tiel; de Wed. *A. P. Milius*, te Utrecht; *J. H. Ochtmans Johsz.*, te Zierikzee; *D. J. Muntendam*, te Zutphen. Geld en Brieven *franco.*

*** TE HUUR: Eene jonge, groote, veelmelkgevende EZELIN met VEULEN, den 22sten October geworpen. Hierop reflecterenden, gelieven zich te adresseren, met *franco* Brieven, onder Letter P., bij den Heer J. VAN VULPEN, te Driebergen, Provincie Utrecht.

*** TE DRIEBERGEN te KOOP, een aangenaam gelegen BUITEN-VERBLIJF, tevens ter bewoning des Winters geschikt, en terstond te aanvaarden. Te bevragen bij den Heer Notaris SCHADEE, te Zeist.

*** BOEKDRUKKERIJ.

In eene der voornaamste steden van de provincie Zuid-Holland, wordt TE KOOP aangeboden: Eene uitgebreide en goed ingerigte BOEKDRUKKERIJ, waaraan voortdurend vast werk verbonden is. Het Locaal waar dezelve wordt uitgeoefend, kan daarbij in huur worden overgenomen, terwijl een gedeelte van den koopprijs, onder solide borgstelling en tegen billijken Intrest, kan blijven staan. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. Z. Z., bij J. H. KNOOP Donkere Sparen te Haarlem.

*** Aan belangstellenden wordt bekend gemaakt, dat de Openbare Verkooping van het LANDGOED *OLDHORST* enz., te Oldebroek, en de daarop staande Boomen, **niet** zal plaats vinden op den 17den en 18den November e. k., doch op zoodanige andere dagen, als welke zullen worden aangekondigd. Informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris HOEFHAMER, te Elburg.

*** OPENBARE VERKOOPING op Wassergeest onder Lisse, op Donderdag den 18den November 1852, des morgens ten 10 ure, van eene partij MEUBELEN, als: Uittrek-, Penant-, Lade-, Wasch- en Bedtafels, Stoelen, Canapé's, Secretaire, Spiegel, Ziekenstoel, Kagchels, Tapijt, Loopers enz., een Jagtwagen, een Speelwagen, een Halfslagwagen, eene groote Vischschuit met Zeilen en verder toebehooren, Zegens en ander Vischwant, twee Buksen, een jongen goed gedresseerden Jagthond, eene groote partij Timmerhout, Takkebossen, Riet-, Stroo- en Moskovische Matten, partijen Hooi, Mest en Broeiaarde, Geraniums, Fuchsia's enz. in Potten, Aardappelen, Wortelen en Bieten, vijf kapitale nieuwe Bergroeden en eene partij Tuingereedschappen; alles daags te voren te bezigtigen.

*** PUBLIEKE VERKOOPING te Sandpoort, ten huize van de Wed. *J. H. op der Heijde*, ten overstaan van den Notaris C. SCHREUDER, residerende te Velsen, op Woensdag den 24sten November 1852, 's middags om 12 ure, van een HUIS, waarin sedert 36 jaren is en nog wordt uitgeoefend *Tapperij* en *Winkelnering*, bestaande uit 4 Beneden- en 1 Bovenkamer, Keuken, Kelder, Koestalling, Hooiberg, Erve en 4 R. Tuin: staande en gelegen te Sandpoort. Te bezigtigen Woensdags. Zijnde inmiddels *uit de hand te Koop.* Nadere informatien bij bovengemelden Notaris.

*** OPENBARE VERHURING.

Ten overstaan van den Notaris G. D. BOERLAGE, residerende te Uithoorn, zal op Vrijdag den 26sten November 1852, voorm. 10 ure, ten Huize van den Kastelein *J. Beumer*, in het Regthuis te Uithoorn, worden overgegaan tot de openbare verhuring voor den tijd van zeven jaren: Een perceel vijf honderd Bunders BOUW- of WEILAND en DIJKGROND, uitmakende een gedeelte der Mijdrechtsche Droogmakerij, gelegen onder de Gemeenten Mijdrecht en Waverveen, nabij het Dorp Uithoorn, in Perceelen van onderscheidene grootte, onder voldoende borgstelling en terstond te aanvaarden, de Huurcondition zullen van af den 17den November e. k., ter lezing liggen ten Kantore van voornoemden Notaris te Uithoorn, alwaar van dien dag af, gedrukte Notitien met omschrijving der Perceelen en vermelding der voorwaarden, op *franco* aanvrage à 25 Cents voor de Armen te bekomen zijn, de Perceelen zijn dagelijks te bezigtigen, kunnende de gegadigden zich gedurende acht dagen, de verhuring voorafgaande, ter bekoming van aanwijzing, vervoegen ten huize van den Kastelein voormeld.

*** B. LANGERHUIZEN, A. LANGERHUIZEN en C. S. OOLGAARDT, Makelaars, zullen op Maandag den 22sten November 1852, in *het O. Z. Heeren-Logement*, door de Notarissen LOUWERSE en BIESMAN SIMONS, doen verkoopen:

Een kapitaal KOOPMANS-WINKELHUIS en ERF, (waarin sedert vele jaren met succes eene *Tabaks-Affaire* is en nog wordt uitgeoefend) op het Damrak, tusschen de Karnemelk- en Kapelstegen, in Buurt L. N°. 134. Breeder bij Biljetten omschreven en te zien op vertoon van een Toegang-Biljet, door een' der voormelde Makelaars onderteekend. De Bewijzen van Eigendom en de Veilcondition zullen op den gewonen tijd ten Kantore van bovengenoemde Notarissen te zien zijn.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. VAN DER VLUGT en T. A. LIWIJN, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunne Principalen) op Zaturdag den 27sten November 1852, in het Logement *den Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke Veiling te verkoopen, ten overstaan van den Notaris Æ. WALAARDT SACRÉ.

N°. 1. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen te Haarlem, aan de W. Z. van de Kruisstraat, get. Wijk 5, N°. 621, Kadaster Sectie C, N°. 402, ter grootte van 1 Roede, 40 Ellen.

N°. 2. Een hecht, sterk, HUIS en ERVE, staande en gelegen te Haarlem, aan de Z. Z. van de St. Ursulasteeg, waarachter eenen grooten Tuin, get. Wijk 5, N°. 553, Kadaster, Sectie C, N°. 231, ter grootte van 3 Roeden, 50 Ellen.

N°. 3. Een Stuk WEI- of HOOILAND, gelegen even buiten doch onder de Jurisdictie der Stad Haarlem, aan de Leidsche Trekvaart, geteekend Sectie F, N°. 207, ter grootte van 1 Bunder, 38 Roeden, 20 Ellen.

N°. 4. Een Stuk WEI- of HOOILAND, naast het voorgaande, geteekend Sectie F, N°. 208, ter grootte van 1 Bunder, 9 Roeden, 50 Ellen.

De Perceelen N°. 3 en 4 zullen eerst ieder afzonderlijk, en daarna gecombineerd worden geveild en afgeslagen.

Breeder bij Billetten omschreven en nadere informatien bij bovengemelde Makelaars.

De Bewijzen van Eigendom en Veilcondition, zullen drie dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie liggen, ten Kantore van den Notaris voornoemd.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft uitgegeven:

BALLADEN
EN
GEDICHTEN.
DOOR
S. J. van den Bergh.

Gr. 12°, met Vignet, in Linnen Band........ *f* 2,60.

ACCIJNS OP HET GESLAGT.

Door J. OOMKENS J. ZOON, te *Groningen*, is bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

De TWEEDE DRUK van *H. EVERS*, DE NIEUWE WET *betrekkelijk den* ACCIJNS OP HET GESLAGT, *met al de daartoe betrekkelijke verordeningen, hoedanig als dezelve in werking treden met 1e November 1852, zamengesteld en met ophelderingen, benevens eene* Tabel voor de berekening van den Accijns *voorzien*. *f* ,50.

Niet slechts voor ieder Vleeschhouwer, Landgebruiker en ander Ingezeten, welke ten zijnen Huize Vee doet Slagten, maar ook voor ieder Ambtenaar, die met den Accijns op het Geslagt in betrekking staat, kan dit werkje als onmisbaar worden beschouwd.

De Oudste Oorkonde en de Jongste Wetenschap,
OF
Theologie en Geologie.
Eene Poging tot beider Verzoening.

Bij C. J. BORLEFFS, te Amsterdam.

Prijs *f* 1,10.

*** WINTER-AVOND LEKTUUR.

I. DE OUDEJAARS-AVOND. Ernstige Lektuur voor de laatste dagen des jaars, door C. E. VAN KOETSVELD. *Derde druk;* met een Vignet in staal. Prijs *f* 3.

II. GODSDIENSTIGE EN ZEDELIJKE NOVELLEN, door C. E. VAN KOETSVELD. *Tweede druk;* met een Vignet in staal. Prijs *f* 3,25.

III. IDEM; *Tweede verzameling;* met een Vignet in staal. Prijs *f* 3,25.

IV. HERMINE; door ELISE; met een voorwoord van Dr. G. D. J. SCHOTEL. Twee Deelen. *Tweede goedkoope druk;* met Vignet in staal; ingenaaid *f* 3,90, in prachtbanden à *f* 4,90.

BELANGRIJKE VERKOOPING

van een partijtje Engelsch (Wedgwood) en gewoon AARDEWERK, tot in het oog loopende lage doch vastgestelde prijzen; de Artikelen bestaan in:

Platte, Diepe en Dessertborden, Vleesch-, Visch- en Taardschotels, bedekte en onbedekte Schalen, Sauskommen, Botervlootjes, Koffij- en Theeserviesen, Kopjes met Schotels, Kommetjes, Vruchtenmandjes, Lampetkannen en Kommen, Borstel- en Zeepdozen, Kamerpotten, enz.

☞ De Verkooping der bovenstaande Artikelen zal slechts tot Vrijdag den 19den November plaats hebben.

I. J. HERMAN, Haarlem.
Groote Houtstraat, Wijk 3, N°. 624.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.